

Список використаних джерел:

1. Верховна Рада України. Законодавство України. Закон України про освіту. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
2. Антонова Н. О. Психологічні детермінанти готовності до професійної діяльності психолога / Н. О. Антонова // Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського. Збірник наукових праць. Серія «Психологічні науки» / за ред. С. Д. Максименка, Н. О. Євдокимової. – Миколаїв: МДУ ім. В. О. Сухомлинського, 2011. – Т. 2, вип. 6 – С. 20-24.
3. Ильин Е. П. Работа и личность. Трудоголизм, перфекционизм, лень / Е. П. Ильин. – Санкт-Петербург: Питер, 2011. – 224 с.
4. Организация Объединенных Наций «Преобразование нашего мира: Повестка дня в области устойчивого развития на период до 2030 года». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals>.
5. Президент України: офіційне інтернет-представництво [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/news/v-centri-novogo-zakonu-pro-osvitu-maye-buti-jogo-velichnist-36088>.
6. Soros G. The bubble of American supremacy: correcting the misuse of American power / G. Soros – New York: Public Affairs, 2004. – 207 p.

Жебчук І.В.

аспірант,

Університет економіки та права «Крок»

НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНІ ПСИХОЛОГІЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Управління, в широкому розумінні цього терміну, – неперервний процес впливу на об'єкт управління (особистість, колектив, технологічний процес, підприємство, держава) для досягнення оптимальних результатів з найменшими затратами часу і ресурсів. Кожен фахівець в області управління повинен володіти теорією, практикою і мистецтвом управління, вміти чітко визначати цілі своєї діяльності, стратегію і тактику, необхідні для їх досягнення, приймати управлінські рішення і нести особисту відповідальність за них [2, с. 19].

У 20-х рр. ХХ ст. відомий французький інженер Анрі Файоль, управляючий велетенської добувної і металургійної компанії, запропонував послідовну систему принципів менеджменту. Його вважають основоположником менеджменту. В основі поняття «менеджмент» лежить англійське дієслово «to manage», що в перекладі означає управляти. Книга А. Файоля «Основи менеджменту», опублікована в 20-х рр., стала класичною. Завдяки А. Файолю управління стали вважати особливою діяльністю. Так виникла прикладна міждисциплінарна наука психологія управління [3, с. 8].

Недоліком адміністративного підходу Файоля була спроба підвищити ефективність організації поза участю людини через виконання адміністративних процедур з управління формальною стороною організації. Отже, можна дійти висновку, що класична теорія, прагнучи виробити універсальні принципи

управління і визнаючи значення людського фактора, не ставила, однак, за мету вирішення завдань ефективної мотивації праці [7, с. 95-96].

В системі організаційно-управлінських наук управлінська діяльність (менеджмент) займає особливе місце. У повсякденному розумінні менеджмент зазвичай асоціюють з окремою групою осіб, чия робота полягає в організації і управлінні всім персоналом організації для досягнення поставлених завдань [5, с. 4].

На практиці використання знань з психології і соціології здійснюється через соціально-психологічні методи управління. Ці методи ґрунтуються на використанні соціально-психологічних факторів і спрямовані на управління соціально-психологічними процесами і психічними властивостями людей для досягнення поставлених цілей [1, с. 123].

На ґрунті загальної психології, в процесі становлення та зрілості її шкіль і течії, гібридизуючи із соціологією, політологією, педагогікою та на замовлення потреб менеджменту, народилась галузь психологія управління. Ця психологічна дисципліна послуговується знаннями і багатьма методологічними прийомами не лише загальної психології, а й психології особистості, психології творчості, соціальної психології, практичної психології, акмеології, вікової і педагогічної психології, психології кар'єри, психології праці, інженерної психології, економічної психології і психології бізнесу, етнопсихології [8, с. 12].

Як наука, психологія управління продукує психологічні знання, що застосовуються при розв'язанні проблеми управління діяльністю організації та її працівниками. Вона охоплює такі проблеми та завдання:

- психологічні особливості управлінської діяльності;
 - психологічні особливості діяльності керівника;
 - психологічні особливості управління працею;
 - психологічні особливості управління людьми;
 - психологічні особливості управління організацією як цілісною системою;
 - співвідношення « індивідуального » і « групового » в управлінні;
 - психологічні основи добору та навчання управлінських кадрів;
 - психологія розв'язання управлінських завдань (психологія прийняття управлінських рішень);
 - комунікативні (соціально-психологічні) аспекти керівництва людьми та організацією в цілому;
 - психологічні основи рекламної діяльності в організаціях;
 - психологічні особливості створення іміджу організації і керівника та ін.
- [6, с. 14].

Поряд із психологією управління чільне місце займає ще одна наука, що дозволяє краще осягнути всю глибину управлінської діяльності – організаційна психологія (галузь психології, яка займається вивченням поведінки на робочому місці і застосування принципів психології задля впливу на трудову поведінку). Деякі фахівці організаційної психології вивчають основні функції персоналу в організаціях, такі як набір і відбір кадрів, навчання і розвиток працівників. Інші вивчають психологічні процеси, що є основою трудової поведінки, такі як мотивація роботи, задоволеність працею та стрес. В той час інші зосереджуються на групових процесах на робочому місці, включаючи

відносини між керівниками та підлеглими. І на кінець, деякі психологи та соціологи вивчають більш широку сферу, включаючи структуру організацій, а також вплив фізичного, соціального і психологічного середовища на поведінку працівників [9, с. 3].

Під впливом науково-технічної революції та змін, пов'язаних з переходом країни до ринкової економіки, помітно ускладнилась професійна діяльність людей у всіх сферах народного господарства, зросли прямі втрати від неорганізованості або через невикористані можливості. Тому нині, як ніколи, організаційна діяльність керівника набуває великого значення. Ще античні філософи стверджували, що відсутність порядку і організованості не замінить ніяка добродетель [1, с. 143].

Управління організацією у наш динамічний час являє собою складну роботу, яку не можливо виконати успішно, користуючись простими сухими заученими формулами. Керівник повинен поєднувати розуміння загальних істин і значущості багато чисельних варіацій, завдяки яким ситуації відрізняються одна від одної [4, с. 22].

Для успішної діяльності сучасний керівник (менеджер) повинен володіти високими організаційними здібностями, які знаходять свій вияв у розсудливості, підприємливості, твердості характеру, вимогливості, сміливості і схильності до обґрунтованого ризику, стриманості, вмінні безпомилково оцінювати людей, вибирати стратегію і тактику діяльності, схильності до високої працездатності і звичці до вольового напруження [1, с. 145].

Список використаних джерел:

1. Завадський Й.С. Менеджмент: Підручник для студ. екон. спец. вищ. навч. закл.: У 2 т. Т. 2. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2002. – 640 с.
2. Кнорринг В. И. Теория, практика и искусство управления. Учебник для вузов по специальности «Менеджмент». – 2-е изд., изм. и доп. – М.: Издательство НОРМА (Издательская группа НОРМА-ИНФРА • М), 2001. – 528 с.
3. Кулініч І.О. Психологія управління: підручник для вищої школи. – К.: Знання, 2011. – 415 с.
4. Мескон М.Х. Основы менеджмента / Мескон М.Х., Альберт М., Хедоури Ф. [Пер. с англ. – М.: Дело, 1992. – 702 с.
5. Новіков Б.В. Основы административного менеджмента. Навч. посіб / Новіков Б.В., Сініок Г.Ф., Круш П.В. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 560 с.
6. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія управління: навч. посібник / Орбан-Лембрик Л.Е. – К.: Академвидав, 2003. – 568 с.
7. Рубцов В.П. Державне управління та державні установи [Текст]: навч. посіб. для дистанц. навч. / В.П. Рубцов, Н.І. Перинська; ред. Ю.П. Сурмін; Відкритий міжнародний ун-т розвитку людини «Україна». – К.: Університет «Україна», 2008. – 440 с.
8. Ходаківський Є.І. Психологія управління: підручник / Ходаківський Є.І., Богоявленська Ю.В., Грабар Т.П. – 3-тє вид., перероб. та доп. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 664 с.
9. Riggio, Ronald E. Introduction to industrial/organizational psychology/Ronald E. Riggio. – 6th ed. p. cm. – Pearson Education, Inc., 2013 – 534p.